

KRÓTKIE DONIESIENIA

11. Nowe stanowiska polskich *Helodidae* (Coleoptera).

New records of Polish *Helodidae* (Coleoptera).

Rodzina *Helodidae* (= *Cyphonidae*) należy do najłabiej zbadanych w Polsce. Status taksonomiczny i nazewnictwo wielu gatunków ustalono dopiero w ostatnich latach, opisano też nowe taksony z Europy Środkowej. Większość dawnych danych faunistycznych wymaga rewizji w oparciu o zachowanie zbiory. Poniżej podaję nowe stanowiska dla szeregu gatunków z mojego zbioru. Wszystkie okazy, poza dwoma co zaznaczono, były łowione przeze mnie.

Elodes pseudominuta KLAUSNITZER, 1971

– Dolny Śląsk, Muszkowice, 16 VI 1990, 1 ♂.

Gatunek ten został opisany z okolic Kłodzka i przeoczony w Katalogu Fauny Polski. Obecnie znany z szeregu stanowisk w środkowej i południowo-wschodniej Europie. Stanowisko z Muszkowice jest drugie w Polsce i pierwsze na Dolnym Śląsku.

Cyphon coarctatus PAYKULL, 1799

– Puszcza Białowieska, Białowieża, 23 VII 1982, 1 ♂.

– Dolny Śląsk, Muszkowice, 16 VI 1990, 1 ♂.

– Roztocze, Krasnobród, 16–25 VI 1990, 2 ♂♂.

Znany z 11 krain. Nowy dla Puszczy Białowieskiej, Dolnego Śląska i Roztocza.

Cyphon padi (LINNAEUS, 1758)

– Dolny Śląsk, Wrocław-Wojnów, VI 1990, 2 ♂♂.

Znany z 12 krain. Z Dolnego Śląska ostatni raz podany w 1897 roku.

Cyphon palustris THOMSON, 1855

– Wyżyna Lubelska, Tarnogóra k. Izbicy, 29 VI 1990, 1 ♂.

– Roztocze, Krasnobród, 16–25 VI 1990, 2 ♂♂.

Znany z 13 krain. Nowy dla Wyżyny Lubelskiej, z Roztocza podany tylko raz, w 1913 roku.

Cyphon phragmiticola NYHOLM, 1955

– Nizina Wielkopolsko-Kujawska, Ruda Milicka, 25 VIII– VIII 1989, 1 ♂, 10–15 VII 1990, 1 ♂, na światło, leg. J. KANIA.

– Dolny Śląsk, Wrocław-Wojnów, 10 IX 1982, 2 ♂♂, VI 1990, 1 ♂; Kotowice k. Wrocławia, VII 1990, 1 ♂.

Najpospolitszy gatunek rodzaju, znany z 14 krain, ale po wojnie nie podawany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, a z Dolnego Śląska ostatni raz podany w 1897 roku.

Cyphon pubescens (FABRICIUS, 1792)

– Dolny Śląsk, Wrocław-Wojnów, 24 IX 1982, 1 ♂.

– Roztocze, Rezerwat Święty Roch, 19 VI 1990, 1 ♂.

Bardzo rzadki gatunek, znany tylko z 4 krain. Nowy dla Roztocza, z Dolnego Śląska podany tylko raz w 1909 roku.

Cyphon ruficeps TOURNIER, 1868

– Dolny Śląsk, Muszkowice, 16 VI 1990, 2 ♂♂.

Z Polski podany tylko raz, również z Dolnego Śląska.

Cyphon variabilis (THUNBERG, 1787)

– Nizina Wielkopolsko-Kujawska, Ruda Milicka, 25 VII-8 VIII 1989, 1 ♂, 10–15 VII 1990, 1 ♂, na światło, leg. J. KANIA.

– Dolny Śląsk, Wrocław-Wojnów, 24 IX 1982, 1 ♂, VI 1990, 1 ♂.

Znany tylko z 6 krain. Nowy dla Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, z Dolnego Śląska podany ostatni raz w 1879 roku.

Scirtes hemisphaericus (LINNAEUS, 1767)

– Puszcza Białowieska, Białowieża, 22 VII 1982, 15 exx.

– Dolny Śląsk, Jezioro Nyskie, 20 VII 1978, 1 ex.

Notowany z 10 krain. Nowy dla Puszczy Białowieskiej, z Dolnego Śląska podany ostatni raz w 1889 roku.

LECH BOROWIEC, Wrocław

12. *Laelia coenosa* (HBN.) (*Lepidoptera*, *Lymantriidae*) na Polesiu Lubelskim

Laelia coenosa (HBN.) (*Lepidoptera*, *Lymantriidae*) in Polesie Lubuskie

Prowadząc badania nad fauną motyli Polesia stwierdziłem w latach 1986–1990 występowanie *Laelia coenosa* (HBN.) w Sobiborskim Parku Krajobrazowym na następujących stanowiskach: FB 79 Kosyń i FC 70 Żłobek. Znalazłem go również na torfowiskach węglanowych: FB 59 rezerwat „Bagno Bubnów” i Andrzejów („Krowie Bagno”), FB 87 rezerwat „Brzeźno”. Motyle przylatywały do światła od końca lipca do końca sierpnia. W ciągu nocy pojawiało się na ekranie przeciętnie kilkanaście okazów. Ponadto mgr TOMASZ BUCZEK obserwował wiosną 1987 i 1990 na torfowiskach węglanowych: FB 86 Rozkosz i FB 87 Gotówka masowy pojaw gąsienic tego gatunku, które żerowały na kłoci wiechowatej – *Cladium mariscus* (L.) POHL.

Gatunek podawany z zachodniej, północnej i środkowej Polski jako lokalny i nieliczny. Jedynie w Puszczy Białowieskiej obserwowano jego bardzo liczny pojaw w 1985 roku.

KRZYSZTOF PAŁKA, Lublin